

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra 1. Del : 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "1. Del : 1812-42", i Heiberg, Johanne Luise: *1. Del : 1812-42*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 109. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibfr05val-shoot-idm139983404243936.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: 1. Del : 1812-42

Bournonville, hans Dans og Balletter vare altsaa i høi Grad i Mode saa vel hos Publikum som hos Hoffet. En Festforestilling uden ham og hans Dans kunde man næsten ikke tænke sig, og den vilde især have mishaget Hoffet. Nu var Bournonville i den senere Tid jevnligt optraadt ved Aftenunderholdninger og Sommerskuespil som Sanger og Skuespiller og havde vundet Bifald heri. Da faldt det Heiberg ind, at man maaske kunde motivere Dansen i Stykket, der ellers ofte kommer til at staa saa isoleret, ved at indrette en af Rollerne saaledes, at hans Dans kom naturligt og uden at faa Skin af Noget, som var indlagt. Han gjorde Bournonville bekjendt med sin Plan, og denne var villig til at udføre Rollen med dens Text, Sang og Dans. Skuespilpersonalet med Nielsen i Spidsen kom nu i det heftigste Oprør. Man sagde atter her, at Balletterne vare en Fordærv for Smagen, at Theatret gik tilgrunde ved dem, at det var en uværdig Kunst o. s. v. Da det nu rygtedes blandt Skuespillerne, at Heiberg agtede at sætte Balletmesteren *talende* ind i et Skuespil, blev der kaldt til Vaaben, Alarmtrommen gik, og en formelig Revolution brød ud i lys Lue. Nielsen, der siden den norske Reise var kommen mere og mere i Madam Wexschalls Gunst (en Gunst jeg ofte saae paa med Ængstelse og Bedrøvelse, da den forekom mig at antage en foruroligende Character), kom nu hyppigere i hendes Hus end nogensinde før. I den sidste Tid mærkede jeg vel, at noget Usædvanligt var i Gjære, thi flere Gange om Dagen kom han og gik og kom atter, og hver Gang blev Madam W. kaldt ind i et Sidekabinet; man læste Noget høit, der blev talt frem og tilbage, og jeg mærkede tydeligt, at Gemytterne vare forbitrede og ophidsede. Endelig fik jeg som Alle at vide, hvad det gjaldt om; Sagen var hverken mere eller mindre end et Klageskrift til Frederik den Sjette over, at Heiberg vovede at sætte en Danser ind i et Skuespil, hvorved den høie og ædle Skuespilkunst blev krænket og vanhelliget. Det var en Fornærmelse mod hele Standen, mente man, som denne ikke vilde og ikke kunde taale; man bad derfor om Retfærdighed hos Kongen. Og nu fulgte en Mængde Underskrifter, mellem hvilke ogsaa Madam Wexschalls fandtes. Frederik den Sjette, der underhaanden var bleven forberedt paa, at et saadant Klageskrift vilde indkomme, kaldte Heiberg til sig. Kongen spurgte ham, hvad han mente herved var at gjøre. Heiberg svarede, at Kongen selv vidste, hvor kort Tid der var ham givet til dette Arbejde, at Stykket nu var færdigt, og at det var ham en Umulighed at gjøre nogen Forandring heri, da Rollen, som Bournonville skulde udføre, var indvævet i hele Intrigen, og at det aldrig var faldet ham ind, at der, naar han havde Bournonvilles og Directionens Samtykke, kunde reise sig mindste 110 Anstød paa dette Punkt; det Hele forekom ham saa latterligt, at han ikke kunde tro, denne overilede Plan vilde komme til Udførelse. "Ja, ja, nu faa vi se," svarede Kongen, "men De veed, det er et vanskeligt Folkefærd." Heiberg gik, og faa Dage efter hørte han, at Klageskriftet virkelig var indleveret. Heiberg fortalte mig nogen. Tid efter, at Noget af det Første, Kongen havde spurgt om, var: "Veed De, om Jomfru Pätges har været med at underskrive?" Heiberg svarede, at han ikke vidste det, men at han ikke troede det. "Det glæder mig," sagde Kongen.